

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie C - Número 109

I Legislatura

Any 1984 (primer període)

Comissió de Política Cultural

Presidència
de l'Il·lustre Sr. Xavier Folch

Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista»
en un programa de TVE

Proposició no de Llei sobre transferència
a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria d'interpretació
i traducció jurades en llengua catalana

Sessió tinguda
divendres 16 de març de 1984

SUMARI

*El debat del primer punt de l'ordre del dia: **Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de TVE** s'inicia a les onze i sis minuts del matí.*

L'I. Sr. President demana als diferents grups parlamentaris les substitucions d'I. Sres. Diputades i d'I. Srs. Diputats (p. 1460)

Tot seguit, l'I. Sr. President justifica la seva decisió de convocar aquesta reunió (p. 1460)

El Diputat I. Sr. Alay, del G. p. d'Esquerra Republicana, fa la presentació de la dita Proposició no de Llei (p. 1460).

Per fixar llur posició, intervenen els Diputats I. Srs. Benet, en nom del G. Mixt (p. 1461); Colomines, en nom del G. p. de Convergència i Unió (p. 1462); Lorda, en nom del G. Socialista (p. 1462), i la Diputada I. Sra. Calzada, en nom del G. p. del PSUC (p. 1463).

*Un cop sotmesa a votació, la **Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de TVE** és aprovada per 10 vots a favor, cap en contra i 10 abstencions (p. 1463).*

*Es passa a tractar del segon punt de l'ordre del dia: **Proposició no de Llei sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria de traducció i interpretació jurades en llengua catalana** (p. 1463).*

En fa la defensa el Diputat I. Sr. Casanovas, del G. p. d'Esquerra Republicana (p. 1463).

Per fixar llur posició, prenen la paraula el Diputats I. Sr. Lorda, del G. Socialista; la Diputada I. Sra. Calzada, del G. p. del PSUC, i els Diputats H. Sr. Cañellas, del G. Mixt (p. 1464), i I. Sr. Colomines, pel G. p. de C. i U. (p. 1464).

Un cop sotmesa a votació, la **Proposició no de Llei sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria de traducció i interpretació jurades en llengua catalana** és aprovada per unanimitat dels presents (p. 1465).

El debat del segon punt de l'ordre del dia fineix quan manca un minut per a tres quarts de dotze del matí.

Les Proposicions no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de TVE, i sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria d'interpretació i traducció jurades en llengua catalana constitueixen, respectivament, els punts primer i segon de l'ordre del dia d'aquesta sessió, el debat dels quals s'inicia a les onze i sis minuts del matí. Presideix la sessió l'I. Sr. Folch, acompanyat de la Vice-presidenta, I. Sra. Ferrer i Mallol, i del Secretari, I. Sr. Cornudella (en substitució de l'I. Sr. Lorda). Assisteix la Mesa el Lletrat Sr. Vintó.

Hi són presents les Diputades i els Diputats membres de la Comissió I. Sr. Ainaud, H. Sr. Pi-Sunyer (en substitució de l'I. Sr. Camps i Vallejo), I. Sres. i Srs. Colomines, Descals, Casals, Virgili i Subirà i Claus (en substitució de l'I. Sr. Borràs), pel G. p. de Convergència i Unió; Lorda, González, Mata i Terradellas, pel G. Socialista; Calzada i Planellas, pel G. p. del PSUC; Benet, Planasdemunt i l'H. Sr. Cañellas, pel G. Mixt; I. Srs. Casanovas i Alay (en substitució de l'I. Sr. Porter), pel G. p. d'Esquerra Republicana.

El Sr. PRESIDENT: Comença la sessió. Com és habitual, farem constar, abans d'entrar en l'ordre del dia, les substitucions que hi pugui haver en cada Grup. Senyor Casanovas?

El Sr. CASANOVAS: Senyor President, el senyor Albert Alay substitueix el senyor Miquel Porter.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies.

El Sr. AINAUD: Senyor President...

El Sr. PRESIDENT: Senyor Ainaud?

El Sr. AINAUD: El Diputat senyor Pere Pi-Sunyer substitueix el Diputat senyor Ferran Camps, i el Diputat senyor Antoni Subirà substitueix el Diputat senyor Josep Borràs.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. (Pausa.)

(El senyor Lorda demana per parlar.) Senyor Lorda?

El Sr. LORDA: El senyor Cornudella substitueix, en la Secretaria de la Comissió, Felip Lorda.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies.

Jo volia dir, només, per justificar aquesta convocatòria, que a alguns els ha semblat una mica extemporània, que la veritat —tot i que m'ha agradat complir el programa i que em sabia greu deixar una proposició no de llei penjada— és que, si n'hi hagués hagut una de sola, molt probablement no hauria convocat aquesta Comissió, però en el moment en què se n'hi va afegir una altra, una segona, i que aquesta segona, a més a més, comptava amb l'interès actiu d'un sector reduït, però significatiu, de la societat —els traductors i correctors—, aleshores em vaig decidir, d'acord amb la Mesa de la Comissió, a convocar la Comissió.

Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de TVE

L'ordre del dia, com vostès ja saben, té, com a primer punt, el debat i la votació de la Proposició no de Llei sobre l'ús del terme

«nacionalista» en un programa de TVE. Pel Grup proponent, té la paraula el Diputat senyor Albert Alay.

El Sr. ALAY: Senyor President, senyores i senyors Diputats, ja que el senyor President ha fet referència a la convocatòria d'aquesta Comissió per a aquestes dues Proposicions no de Llei que pertanyen al nostre Grup parlamentari, faré esment que tenia la intenció —i així ho faig, perquè consti degudament— de fer palès el nostre agraïment com a Grup parlamentari al senyor President d'aquesta Comissió, per haver, precisament, convocat en una data ja tan pròxima a l'acabament d'aquesta legislatura, aquesta Comissió, a fi i efecte que una o dues —en aquest cas, dues— proposicions no de llei puguin ser aprovades, cosa que contrasta amb el fet que, davant un interès d'Esquerra Republicana perquè Catalunya fos declarada zona no nuclear, i que va presentar una proposició no de llei que va per un altre tràmit, en una altra Comissió, ja fa bastants mesos, no ha estat possible aprovar-la ni discutir-la a causa que no ha estat convocada la Comissió. Veig que la Comissió de Cultura té una Mesa que ha funcionat, que ha fet justícia al dret que tenim els Diputats i els Grups parlamentaris a presentar proposicions no de llei, i volia que quedés manifest i escrit, negre sobre blanc, l'agraïment del nostre Grup.

Bé, havent acabat això, començaré per la primera de les Proposicions no de Llei, concretament la que fa referència a un programa televisiu, que fa bastant de temps que ha tingut prou audiència. A unes parts de la població, segurament els ha complagut bastant; a altres parts, no massa, i el que és pitjor és que la immensa major part de la gent que ho ha vist, segurament no ha entès absolutament res del significat ni del missatge que portava aquell espai televisiu, aquell programa de televisió, i suposo que alguns Diputats d'aquesta Comissió hauran tingut ocasió de poder-ne comprovar el desgavell d'informacions que va arribar a significar.

És evident que no cal pas fer història per recordar que, l'any 36, hi va haver una guerra civil, molt desastrosa, que hem passat quaranta anys i escaig sense democràcia, sense llibertats i, a més a més, arrossegant-se molt gent d'una presó a una altra i que hi ha hagut una repressió terrible en molts aspectes. Tampoc he de descobrir a ningú els esforços que ens ha costat a tots plegats l'arribar a trobar el camí per anar fent possible aquesta democràcia que cada dia anem afermant més.

I és evident que, en aquella guerra civil, hi va haver una gent que va guanyar i una gent que, malauradament, va perdre, i que els termes no es poden invertir perquè les coses són com són i no com un voldria que fossin; jo, particularment, hauria volgut que hagués estat a l'inrevés, o, millor encara, que no hi hagués hagut d'haver la necessitat que uns guanyessin i els altres perdessin, perquè això, al cap i a la fi, va anar en contra del nostre país, en contra de l'Estat espanyol i, molt particularment, molt especialment, en contra de Catalunya.

Bé, i aquella guerra civil, en què, com he dit, hi havia guanyadors i vençuts, i malgrat que durant trenta-vuit anys

seguits vam estar sentint a dir, en aquelles famoses pel·lícules, com els *Coros y Danzas de España*, que anaven per Sud-amèrica, i deien: «En España no hay vencedores ni vencidos», resulta que ara ens plantifiquen per la televisió —ja en un sistema democràtic—, amb uns subtítols d'un personatge posant «vencido» i, d'un altre personatge, posant-li «vencedor», la qual cosa és una befa que en un sistema democràtic s'emprin aquests termes, molt més quan el que s'hauria de pretendre és oblidar allò que convenia que no s'hagués produït mai.

Però és que, a més a més, hi havia coses tan sorprenents, que semblava talment un programa electoral dedicat als falangistes perquè ells poguessin fer propaganda, precisament, del falangisme que —suposo jo— deu ser considerat per molts, doncs, totalment contrari a l'esperit democràtic, per, en fi, simplement, definició.

I em va sorprendre de veure un senyor que es dedicava, fins i tot mirant cap amunt, a la banda dreta, deia: «Porque nosotros, cuando nos dimos cuenta de aquella situación, tuvimos que defender España, y por eso nos lanzamos a la calle», i coses així... Naturalment, dic que mirava a la dreta i cap amunt, perquè semblava, talment, que mirés la divina providència en el moment d'encomanar-se i de dir aquells mots, i, naturalment, això era ofensiu. Era ofensiu, no perquè mirés a qui mirés, sinó perquè se li havia permès a aquell senyor que fes aquella propaganda, tan indecent, per la Televisió espanyola.

I bé, després hi havia una altra qüestió, una qüestió molt més de fons, potser, i és que hi havia una mena de voluntat subliminar de crear un perjudici a un mot tan estimat per molts —per tots nosaltres, segurament—, com és el de «nacionalisme», i així es parlava del bàndol franquista com el «bando nacionalista», i un es quedava esferèit. La primera vegada vaig suposar que havia estat un *lapsus linguae* del locutor, però després vaig comprovar que, de *lapsus*, res —de *linguae*, molta—, perquè va continuar dient-ho d'una manera molt obstinada, una vegada darrere l'altra. I, és clar, aleshores, jo vaig pensar: «Això ha de portar una reacció contrària, perquè hi ha molta gent que no està en la qüestió, que no coneix prou bé la història, i pot creure que s'estableix una sinonímia entre “nacionalisme” i “franquisme”», cosa que, naturalment, perjudicava molt més a uns que a uns altres —això és evident—; com més un se sent nacionalista, més perjudicat es podia sentir per la interpretació d'aquesta sinonímia, d'aquesta falsa sinonímia, i, en tot cas, això podia tenir unes repercussions peyoratives per a alguns. I, és clar, jo no recordava, nosaltres no recordàvem, nosaltres no recordem que mai el general Franco parlés de «cuando las tropas nacionalistas entraron en tal sitio o liberaron tal ciudad». Sempre vam sentir parlar de «las tropas nacionales», mai de «nacionalistas», i ens sorprèn molt que ara la televisió, en un règim democràtic, en un sistema democràtic, es permeti, doncs, de falsejar la veritat —o que altres persones falsegin la veritat fent preparar uns programes que, naturalment, paga la televisió i que, naturalment, paguem entre tots els ciutadans d'aquest país—, que es permeti que aquests programes pagats puguin donar lloc a aquestes situacions.

Bé, la Proposició no de Llei —no en llegeixo el text, perquè vostès ja el tenen tots a la seva disposició—... És intolerable que s'apliqui el mot «nacionalista» a les tropes de Franco, com

seria igualment intolerable si algú gosés parlar, referint-se a les tropes d'en Hitler, de les «tropes socialistes» de Hitler, perquè això seria totalment estúpid, i solament seria pel fet de ser nacional-socialistes, que aleshores es diria «socialistes». Bé, doncs, jo, que considero que això seria estúpid, perquè a mi em molestaria profundament que es pogués adoptar aquest criteri de sinonímia entre socialisme i feixisme, aleshores, es permet que s'apliqui a nacionalisme, quan és la primera part d'aquest nom compost, que és «nacional-socialisme», o també, per exemple, que es parlés de les «tropes sindicalistes» referint-se a les tropes del general Franco; em semblaria totalment demencial i, en tot cas, tan demencial com que es pretengui que les tropes del general Franco eren nacionalistes, perquè, si eren quelcom, en tot cas, eren una altra cosa. I és per això que nosaltres demanem el vot favorable a aquesta Proposició no de Llei a totes les senyores i als senyors Diputats, a fi i efecte que, tot i que no pugui tenir una eficàcia massa important de cara a l'Administració central —que tampoc ens farà cas, perquè no és el seu costum de fer-nos-en—, però sí que, almenys, serveixi com una protesta del Parlament de Catalunya i perquè serveix que a Madrid s'adonin que el Parlament —ja que no pot fer altres coses massa importants a causa de mancances estatutàries—, almenys sí que vetlla pel que considera que és de justícia a favor de Catalunya, de les llibertats de Catalunya i de les llibertats de totes les persones que empenen una denominació determinada.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Com que no hi han estat presentades esmenes, ara poden intervenir, si ho desitgen, tots els diferents Grups. Hi ha algun Diputat que vulgui... El Diputat senyor Josep Benet té la paraula.

El Sr. BENET: Jo vull començar per dir que comparteixo absolutament les preocupacions que ha expressat el senyor Alay i la preocupació que s'expressa, també, en la Proposició no de Llei. I podria dir que les comparteixo perquè conec molt a fons el problema que ell planteja, perquè jo he estat assessor de programes de televisió de tema històric, i sé com costa de vetllar perquè les coses es diguin pel seu nom i perquè no es manipulin.

I voldria dir que, precisament perquè no he acceptat manipulació, vaig exigir que fos retirat el meu nom d'aquesta sèrie tan desgraciada que s'està programant aquests dies, que es titula «España, historia inmediata». Perquè, ho repeteixo, és una sèrie desgraciada en molts aspectes: manipuladora, confusional, etcètera.

Crec que aquest és un problema important, que és un problema que toca coses de fons, i sobre el qual cal fer alguna cosa; ara bé, davant el que passa a Televisió espanyola, que no és solament en aquest programa, sinó que són molts altres programes en què les qüestions terminològiques, per exemple, no es tenen en compte, o s'expressen de maneres ofensives, jo em temo que, si nosaltres, avui, comencéssim per protestar —que hem de protestar— d'aquesta manipulació, hauríem d'organitzar una mena de comissió permanent en aquest Parlament, amb un servei de vídeo, per anar vigilant els programes i anar presentant protestes que haurien de ser molt continuades.

Jo no vull entrar a la discussió terminològica de si es va utilitzar el terme «nacionalistes» o no. És evident que, desgraciadament, el terme «tropes nacionalistes» es va utilitzar a la zona

dita «nacional» i es va utilitzar, sobretot, en la premsa estrangera. Normalment, a la premsa estrangera —les tropes que després es van anomenar «nacionals» elles mateixes, què els altres anomenàvem «franquistes» o «facciosos», etcètera—, van ser denominades molt sovint «tropes nacionalistes», però també cal tenir en compte que avui no ens trobem en aquells moments i, com deia molt bé el senyor Alay, no hem d'utilitzar la mateixa terminologia d'aquell temps, sinó que hem d'utilitzar la terminologia que avui sigui comprensible i no sigui ofensiva per a cap de les forces polítiques que hi ha en l'Estat espanyol.

Ara bé, repeteixo que, si haguéssim de vetllar i protestar en el Parlament ens trobaríem —com he dit abans— amb la necessitat de crear aquesta comissió permanent perquè les protestes haurien de ser molt continuades. I han de ser continuades. Ara bé, correspon al Parlament, de fer això? Jo crec que, realment, no correspon directament al Parlament de fer aquestes protestes ni de vetllar sobre aquesta qüestió, directament. En tot cas, les nostres preocupacions, jo crec que les hem d'expressar no amb proposicions no de llei, sinó trametent, traslladant les nostres queixes, les queixes que cada grup, que cada ciutadà i que cada Grup parlamentari o Diputat pugui fer i cregui que hagi de fer a un organisme que crec que, precisament, està creat per recollir aquestes queixes, que és el Consell Assessor de la Radiotelevisió espanyola a Catalunya. Existeix aquest Consell Assessor, que em sembla que, per una sèrie de raons, no treballa com hauria de treballar, i aquí és on hauríem d'anar a fons; que es posi en funcionament de debò aquest Consell, que se li trametin totes les queixes, que són moltes; aquesta i moltes altres. Que, realment aquest Consell representi el sentir de totes les forces polítiques socials, autonòmiques, de Catalunya, davant del que passa tan sovint a Televisió, que s'expressin aquestes queixes. Traslladem, doncs, aquesta queixa a aquell Consell Assessor, que se la traslladi al Grup, i jo crec que tots els Grups presents en aquesta Comissió acceptarien també i estarien satisfets de presentar aquesta queixa, com a Grups parlamentaris o com a Diputats, com els sembli millor, però no comencem, en el Parlament de Catalunya, a utilitzar aquest camí, que ens obligaria, com he dit abans, a la creació d'una mena de Comissió permanent. No és la nostra tasca, aquesta, en aquest Parlament.

Està bé, i jo crec que aquest aspecte és positiu, que avui tinguem aquí, sobre la taula i estiguem discutint aquesta Proposició no de Llei, perquè ens crida l'atenció, permet de cridar-nos l'atenció a tots nosaltres sobre la necessitat de vetllar sobre aquesta matèria. I, d'altra banda, ens obliga a dir, a reconèixer que aquest Consell Assessor no funciona com hauria de funcionar i ens autoritza, per tant, a exigir que funcioni com cal que funcioni en aquests moments. Per això, jo crec que el que convé en aquests moments, és traslladar, de la forma que sigui, aquesta queixa al Consell Assessor i, en conseqüència, jo no em veig amb cor de votar favorablement la Proposició de Llei, tot i que comparteixo absolutament l'esperit que la informa i els arguments que ha donat el senyor Alay.

Per tant, jo demanaria que, en la forma que es cregués més oportuna, que creguessin més oportuna els Grups parlamentaris i els Diputats que formen part d'aquesta Comissió, es traslladés aquesta preocupació al Consell Assessor.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Alguna altra intervenció? En nom del Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el Diputat senyor Joan Colomines.

El Sr. COLOMINES: Nosaltres ja estem acostumats a les manipulacions de la televisió espanyola, tant si és en llengua castellana com si és en llengua catalana. També estem acostumats a una evident falta de criteri i de rigorositat en els temes històrics, des de fa molts anys, i en molts camps diferents. Una mostra d'això ara és el que ens presenta el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, que al capdevall és la constatació d'un fet que es va produir, i que és la utilització del mot «nacionalista».

S'ha especulat molt sobre això, i els nacionalistes constantment hem hagut d'anar-nos resituant amb consideracions històriques i amb estratègies polítiques per l'intent que sempre hi ha hagut de manipulació en aquest aspecte. Ara ens trobem amb el fet que, sigui per manipulació, sigui per ignorància —que tot és possible, hi ha molta ignorància en la Radiotelevisió— es tergiversa aquest concepte, aplicant-lo als qui, amb un llenguatge planer, els hauríem de dir insurrectes que violaren la Constitució vigent, i que, per l'ús de la força, després, van continuar amb malvestats durant anys i anys, i de les quals el poble de Catalunya ha estat realment una víctima. Nosaltres pensem que això encara va més enllà d'aquesta simple manipulació del mot.

Escoltant el senyor Josep Benet hem vist... —i l'actitud d'ell, de retirar-se de l'equip, d'aquest equip de redacció històrica, vol dir que no és només un mot que tergiversen, sinó que és una cosa més profunda—, nosaltres celebrem molt aquesta actitud d'una persona del prestigi històric que té a Catalunya, que hagi pres aquesta decisió. Nosaltres pensem que, en canvi, la proposta que ell ha fet no creiem que obligui aquí a constituir comissions de seguiment; això és un fet que s'ha produït, és un fet sobre el qual nosaltres tenim la cosa més immediata que, en aquest moment, és la denúncia d'aquest fet i la presa de posició damunt d'aquest fet que ens afecta a tots plegats, i és en aquest sentit que nosaltres —per això i per aquest altre aspecte de l'apologia del franquisme, que també subliminàvem també es fa, tot això són unes manipulacions en les quals sempre hem d'estar molt atents— pensem que seria molt bo que aquesta Proposició no de Llei fos aprovada. Nosaltres hi aportarem el nostre vot, perquè pugui ser aprovada com més majoritàriament sigui possible, i, si fos possible la unanimitat, ho celebrariem molt.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé, doncs. En nom del Grup Socialista, té la paraula el Diputat senyor Felip Lorda.

El Sr. LORDA: Senyor President, senyores Diputades, senyors Diputats, bé, aquí s'han escoltat una sèrie de coses que potser serien més pròpies per discutir en un curs sobre historiografia que no pas, diria jo, en una comissió del Parlament de Catalunya. La utilització d'un terme en un determinat context històric jo crec que no dona motius suficients per excitar certes susceptibilitats, vull dir que, en el decurs històric, els termes adquireixen diferents connotacions, i suposo —i em refereixo sobretot al terme «nacionalista», perquè, en realitat, és el que fonamenta la Proposició no de Llei d'Esquerra Republicana... Bé, a part de l'opinió que pugui merèixer el programa aquest, de la «Historia immediata», que jo també diria que no he

seguit massa freqüentment, però per algunes de les coses que he vist realment sembla que no es mantingui una neutralitat o una objectivitat, sobretot que sigui d'agrat per a les generacions que hem iniciat el procés de democratització, perquè ens agradaria, realment, que es destaquessin no tant els dos bàndols, sinó la lluita que, darrera d'aquestes circumstàncies superficials i històriques, va tenir lloc per al poble espanyol, en general, i per al poble català, en particular, que es destaqués aquesta lluita, i aquest programa no sembla que realitzi aquest objectiu.

Ara, el que a nosaltres més ens preocupa és que s'hagi optat pel procediment de portar aquest tema a la Comissió de Política Cultural, perquè creiem que no és el procediment propi, i en aquest sentit jo estaria totalment d'acord amb les paraules del Diputat Benet, que s'utilitzessin aquells organismes que ja estan justament pensats per rebre aquestes reclamacions i protestes, i que puguin tenir un efecte. Ara, quant a si el Consell Assessor funciona o no funciona, això és una qüestió que potser no se'l fa funcionar, i aquesta seria potser una ocasió per fer-ho. De manera que, per aquestes raons, nosaltres creiem que —fonamentalment, per aquesta darrera raó—, el Parlament de Catalunya no és l'organisme adequat per canalitzar aquesta protesta, nosaltres anunciem un vot no favorable a aquesta Proposició no de Llei.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: En nom del Grup parlamentari del Partit Socialista Unificat de Catalunya, té la paraula la Diputada senyora Teresa-Eulàlia Calzada.

La Sra. CALZADA: Senyor President, senyores i senyors Diputats, el nostre Grup fa una intervenció molt curta, en el sentit d'estar d'acord amb totes les crítiques que s'han manifestat aquí al programa que transmet Radiotelevisió Espanyola, i, molt en concret, se sent absolutament identificat amb les paraules del Diputat senyor Josep Benet, tant amb la seva crítica com amb la seva valoració de quin hauria d'ésser el camí, fins i tot des del mateix Parlament, per intervenir, per criticar, per millorar aquesta televisió tan important, i que afecta el conjunt dels ciutadans espanyols.

Hi ha un tema que ha sortit aquí, i és que, estant d'acord amb la crítica que feia el Diputat senyor Alay a aquest programa, hi havia un cert desacord entre quin hauria de ser el camí més correcte per intervenir i evitar que hi hagués nous programes en aquest mateix sentit i direcció que els realitzats per televisió espanyola, que era el Consell Assessor de Radiotelevisió, on el Parlament de Catalunya ha tingut una intervenció important amb el nomenament de membres d'aquest Consell. Vostès, em sembla que poden recordar —ho tenen a la mà— la memòria valorativa que ens ha presentat el Consell Assessor, el President i el Secretari, em sembla que són, el Diputat senyor Ramon Sala i en Pere Portabella, que ens fan una explicació i una valoració del treball fet. Si vostès han llegit la memòria, s'hauran adonat que en aquest Consell Assessor, que ha treballat amb dificultats, malgrat la bona voluntat que tenien els seus membres de fer-ho, hi ha un tema que ha impedit que aquest treball fos realment eficaç i real, i és la manca del nomenament del delegat territorial de Radiotelevisió a Catalunya, i, per tant, això ha dificultat que aquest Consell Assessor pogués complir les tasques per a les quals havia estat creat. A l'últim apartat d'aquesta memòria ens diuen, els Diputats senyor Sala i senyor Pere Portabella, que el Director General

de Radiotelevisió, senyor Calviño, en una reunió que van fer aquí a Catalunya, es va comprometre a nomenar el delegat territorial durant el primer trimestre, el mes de març —primer trimestre, el mes de març, que quasi està a punt ja d'acabar, i que aquest nomenament encara no s'ha realitzat.

És en aquest sentit que nosaltres voldríem expressar —i no sé si reglamentàriament es pot fer en aquesta intervenció, si no, nosaltres ho fariem després a precís i preguntes— el fet que la Comissió, a través de la Mesa de la Comissió, fes arribar al Consell Assessor de Radiotelevisió a Catalunya, la nostra crítica, la nostra valoració d'aquest programa, a partir de les intervencions que els diferents Grups parlamentaris han expressat en aquesta sessió de la Comissió.

És en aquest sentit que nosaltres creiem que la voluntat i el contingut de la Proposició no de Llei són vàlids, i que, per tant, és important que el Parlament s'hagi fet ressò d'aquesta preocupació de tots els Grups i de tots els Diputats aquí presents, però que creiem que hauria de ser la mateixa Mesa de la Comissió que fes arribar al Consell Assessor de la Radiotelevisió aquesta crítica i aquesta denúncia, jo diria, d'aquest programa de televisió, i que a través dels mecanismes que ells tenen fessin arribar a Radiotelevisió espanyola el nostre absolut desacord i crítica a aquest programa, i no solament amb aquest sinó amb tots aquells que, d'una manera voluntària o per ignorància, dificulten la veritat històrica, i no solament la històrica, sinó fins i tot la veritat històrica de la realitat espanyola.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: Ara ja, si no m'equivoco, s'han pronunciat tots els Grups, i d'acord amb el Reglament, no havent-hi esmenes, hauríem de posar-ho a votació, si així ho desitja el Grup proponent. Senyor Alay?

El Sr. ALAY: Naturalment que ho desitgem, naturalment. (Pausa.)

El Sr. PRESIDENT: Bé, aleshores, vots a favor de la Proposició no de Llei sobre l'ús del terme «nacionalista» en un programa de Televisió espanyola?

Vots en contra?

Abstencions?

La Proposició no de Llei ha estat aprovada per 10 vots a favor, cap en contra i 10 abstencions.

**Proposició no de Llei
sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la
competència
en matèria de traducció i d'interpretació jurades en llengua
catalana**

Passem, doncs, al segon punt de l'ordre del dia, que és el debat i votació de la Proposició no de Llei sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria d'interpretació jurada en llengua catalana. En nom del Grup proponent, té la paraula el Diputat senyor Marçal Casanovas.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President, senyors Diputats. Aquí ens trobem davant una greu mancança per a la nostra Administració catalana, d'un organisme que, d'una forma oficial, tingui poder de traducció i interpretació dels textos oficials que es remenen dins de la nostra Administració. A Catalunya, com tots vostès saben, una cruïlla de

diferents cultures... Hem estat molt sovint sotraguejats, influïts enormement per una i altra cultura de les que han travessat el nostre terreny o s'han instal·lat a casa nostra, hem necessitat, des de sempre, una possibilitat de traducció de textos oficials. Això, ja ho veiem, que la traducció i la interpretació jurades a casa nostra —i jurídica, moltes vegades, també—, a les terres catalanes, és tan antiga com el mateix patrimoni escrit de la nostra llengua.

Jo no els faré una història —no és el meu cas, venir aquí a donar classes d'història—, sinó simplement citar-los que, ja en la gran obra que significa per a la nostra cultura el *Llibre dels Judicis*, no és cap altra cosa que la traducció i la interpretació del *Liber Iudicorum* que normalment coneixem per l'«Aplec de lleis gòtiques». Ja des des llavors fins que nosaltres vam perdre les nostres llibertats, es va anar utilitzant la traducció oficial a casa nostra, de textos jurídics i d'altres textos administratius d'importància rellevant. Ens trobem que, amb la represa de les nostres institucions catalanes, i la represa, una altra vegada, de l'oficialitat de la nostra llengua, ens col·loca en una situació d'inferioritat, perquè no tenim un mitjà per poder procedir a aquesta interpretació jurada: d'uns textos d'una llengua, versar-los en una altra.

La interpretació jurada en l'Estat espanyol es regeix per un Reial Decret, el 2555, de l'any 77, i, és clar, aquesta interpretació jurada està creada amb la idea que s'han d'interpretar uns textos d'Estats estrangers, de llengües, de cultures estrangeres a l'Estat espanyol. En aquest cas, considerem molt bé que això sigui una dependència del Ministeri d'Afers Exteriors —amb aquesta idea es va crear—, però en aquesta Espanya que estem perfilant, on hi ha tota una sèrie de diferents entitats autònomes —en el cas nostre, Catalunya— que parlen, tenen una llengua oficial, a més de l'espanyol, diferent, creiem que cal que ja tinguin un cos de traducció jurada propi i és en aquest sentit, únicament i exclusivament, que aprofitem l'avinentsa per presentar aquesta Proposició no de Llei, demanant al Parlament de Catalunya que insti el Govern a reclamar a l'Estat la transferència dels serveis corresponents que li permetin de crear aquest Cos d'interpretació i traducció jurada en llengua catalana.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: A aquesta Proposició no de Llei tampoc no hi han estat presentades esmenes. Si vol intervenir algun... El Diputat senyor Lorda, en nom del Grup Socialista.

El Sr. LORDA: Sí, d'una manera molt breu, senyores Diputades i senyors Diputats, senyor President. Bé, nosaltres estem totalment d'acord amb aquesta Proposició no de Llei. N'havíem parlat, també, i hem recollit tota la documentació dels traductors professionals; ens sembla perfectament raonable que aquest servei referit a les traduccions del català i al català sigui una competència autonòmica, i, per tant, nosaltres estem disposats a donar el vot favorable, sense cap reserva, a aquesta Proposició no de Llei.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: La Diputada senyora Teresa-Eulàlia Calzada, en nom del Grup parlamentari del PSUC.

La Sra. CALZADA: Molt breument, senyor President. Solament per dir que el nostre Grup ha anat seguint amb atenció totes les gestions i preocupacions que les associacions de traductors en llengua catalana i d'interprets en llengua catalana

han anat realitzant en aquests últims mesos, per no dir els últims anys, sobre la necessitat del reconeixement oficial i de la transferència de competències en aquest tema a la Generalitat de Catalunya.

Nosaltres hem seguit amb preocupació tota aquesta quantitat immensa de gestions que ha fet aquest nucli de professionals de les nostres terres, i, per tant, creiem que la manca de decisió política o la manca d'eficàcia política de la Conselleria de Cultura del mateix Consell Executiu ha portat que el Grup parlamentari d'Esquerra Republicana hagi tingut la iniciativa de presentar en aquest Parlament la seva preocupació i la seva demanda de pressionar, d'exigir que, des del Consell Executiu, es facin les gestions polítiques necessàries i els resultats positius d'aquestes gestions, d'un tema que és important per al procés de normalització, no solament lingüística, sinó per al procés de normalització política de Catalunya.

És per això que nosaltres no hem presentat cap esmena a aquesta Proposició no de Llei i que hi donarem el vot favorable.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors Diputats.

El Sr. PRESIDENT: En nom del Grup Mixt, té la paraula el Diputat senyor Anton Cañellas.

El Sr. CAÑELLAS: Gràcies, senyor President. També és per dir, d'inici, que nosaltres votarem favorablement aquesta Proposició no de Llei presentada pel Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Aquest ja va ser, senyor President, un dels temes que ens vam trobar els ponents, i després la Comissió en la redacció de la Llei de normalització lingüística a Catalunya, i, per tant, creiem que és urgent que el Consell Executiu iniciï ja les gestions polítiques necessàries perquè aquesta sigui una competència que sigui transferida a la Generalitat de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor President, i el nostre vot favorable serà per a aquesta Proposició no de Llei.

El Sr. PRESIDENT: En nom del Grup de Convergència i Unió, té la paraula el Diputat senyor Colomines.

El Sr. COLOMINES: Molt bé. Tal com ha dit el Diputat senyor Anton Cañellas, efectivament, durant el curs de l'elaboració de la Llei de normalització lingüística, aquest tema es va debatre molt. La creació d'un cos de traducció jurada a Catalunya em penso que fóra —nosaltres ho creiem, el nostre Grup parlamentari— un element eficaç en la normalització lingüística i, sobretot, fóra també un enriquiment institucional.

Nosaltres, en la Comissió, en la Ponència que va redactar la Proposició de Llei de normalització lingüística, sabíem que calia, prèviament, aquesta transferència de serveis, i abans que poguéssim legislar res sobre aquest aspecte des de Catalunya. És en aquest sentit que aquest tema va quedar pendent. Nosaltres ara pensem que instar el Govern de l'Estat reclamant aquestes transferències és una bona cosa; ens sembla que reclamar, a més a més, que un Parlament que està acabant fixi que en el nou Parlament que es constitueixi, s'abordi aquest tema tan aviat com sigui possible i que es creï una junta permanent, tal com diu aquesta Proposició no de Llei, ens sembla, això, coses positives. Ens sembla que és un bon acabament de tota la tasca de normalització que s'ha fet des d'aquest Parlament, i és en aquest sentit que nosaltres anunciem el nostre vot favorable.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Havent intervingut tots els Grups, correspon ara posar a votació la Proposició no de Llei sobre transferència a la Generalitat de Catalunya de la competència en matèria d'interpretació jurada en llengua catalana.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

Aquesta Proposició no de Llei ha estat aprovada per unanimitat dels presents.

(El debat del segon punt de l'ordre del dia fineix quan manca un minut per a tres quarts de dotze del matí.)

CONDICIONS PER A LA SUBSCRIPCIÓ

- 1.— La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.
- 2.— La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.
- 3.— El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Diari, però sense dret als exemplars no rebuts.
- 4.— L'Administració del Diari pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

carrer nùm.

telèfon població

districte postal

☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

desitja subscriure's a

☐ { DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA i al
BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

(subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions impreses adjuntes, a partir del diade..... de.....

fins al 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de..... de 198 envia

per nùm. la quantitat de pessetes
(gir / taló al portador)

..... de de 198

Signatura

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA, Palau del Parlament,
Parc de la Ciutadella, Barcelona-3